

Syddjurs Kommunes delpolitik for etisk og socialt ansvar i forbindelse med udbud

---

1. Indledning.

Syddjurs Kommune bruger som udgangspunkt sociale klausuler ved udbud af kommunale service- og tjenesteydelser samt ved udbud af anlægsopgaver. Modsvarende bruges der som udgangspunkt ikke sociale klausuler i forbindelse med udbud og indkøb af varer.

De sociale klausuler skal sikre arbejdsmiljømæssige, sociale og etiske krav til entreprenører, rådgivere samt leverandører af tjenesteydelser.

I særlige tilfælde kan sociale klausuler undlades, hvis opgaven ikke egner sig til at få tilknyttet sociale klausuler. Den ansvarlige for udbuddet af den pågældende opgave skal i hvert undtagelsestilfælde kunne begrunde, hvorfor der ikke er brugt sociale klausuler.

2. Internationale konventioner.

Tilbudsgiver forventes helt grundlæggende at overholde internationale konventioner tiltrådt af Danmark, herunder følgende grundlæggende ILO-konventioner:

- Tvangsarbejde (ILO-konvention nr. 29 og 105)
- Ingen diskrimination i ansættelsen (ILO-konvention nr. 100 og 111)
- Mindstealder for adgang til beskæftigelse samt forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (ILO-konvention nr. 138 og 182)
- Sikkert og sundt arbejdsmiljø (ILO-konvention nr. 155) samt
- Organisationsfrihed og ret til kollektive forhandlinger (ILO-konvention nr. 87, 98 og 135), inden for rammerne af gældende lovgivning.

Det forudsættes endvidere, at kontraktthaver og dennes underleverandører respekterer grundlæggende menneskerettigheder, herunder lever op til FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Manglende overholdelse af bestemmelsen anses for at være en væsentlig misligholdelse, hvilket berettiger ordregiver til at ophæve kontrakten med omgående virkning.

3. Arbejdsklausul.

Arbejdsklausuler bruges i bygge- og anlægskontrakter samt i øvrige kontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt. Ordlyden i arbejdsklausulen er som følger:

Leverandøren skal sikre, at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område. Leverandøren skal sikre, at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører orienterer de ansatte om de gældende arbejdsvilkår.

Hvis leverandøren, og herunder dennes underleverandører, ikke overholder sine forpligtelser i medfør af arbejdsklausulen, og hvis dette medfører et berettiget krav på yderligere løn fra arbejdstagerne kan ordregiver tilbageholde vederlag med henblik på at tilgodese sådanne krav. Leverandøren kan endvidere, i de tilfælde hvor arbejdsklausulen efter påtale fra kommunen fortsat ikke overholdes, pålægges at betale en dagsbod til udbyder. Bodden beregnes af kontraktsummen eller af den årlige kontaktsum og udgør 1 promille pr. påbegyndt arbejdsdag så længe forholdet er gældende. Ved væsentlig misligholdelse af aftalen, f.eks. ved gentagne alvorlige overtrædelser, kan kontrakten ophæves.

Kontrol af arbejdsklausulen vil i givet fald ske ved at kommunen hos leverandøren, og eventuel direkte fra dennes underleverandør, indenfor en rimelig tidsfrist kan indhente relevant information i form af lønsedler, E-indkomstkvitteringer, lønregnskaber, opholds- og arbejdstilladelser og ansættelsesbeviser samt eventuelt den referenceramme leverandøren har brugt i forbindelse med fastsættelsen af løn- og arbejdsvilkår for de ansatte.

4. Social klausul vedrørende ligestilling.

Tilbudsgiver skal tilkendegive, at der, for de ansatte på den udbudte opgave, som minimum i den tidsperiode det tager at udføre opgaven, er, eller vil blive indført, en skriftlig formuleret ligestillingspolitik, herunder politik for etnisk ligestilling. Ligestillingspolitikken skal omfatte ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, uddannelse, forfremmelse samt løn og arbejdsvilkår.

Leverandøren skal på anmodning dokumentere tilstedeværelsen af en ligestillingspolitik. Manglende overholdelse af klausulen anses som misligholdelse af kontrakten.

Klausulen kan undlades i udbud der hører under delpolitik for byggeri og anlæg, og vil således typisk mest blive brugt i forbindelse med udbud af kommunale driftsopgaver.

Klausulens krav til ligestillingspolitik kan skærpes såfremt driftsopgaven anses af en størrelse som gør det relevant, f.eks. i forbindelse med virksomhedsoverdragelse af større kommunale driftsopgaver.

Som eksempel på skærpelse kan det være et krav, at ligestillingspolitikken indeholder en målsætning for ligestilling, og at status for opfyldelsen af denne målsætning skal kunne dokumenteres på anmodning.

5. Social klausul vedrørende arbejdsmiljøpolitik og arbejdsfastholdelse.

Tilbudsgiver skal tilkendegive, at der for ansættelserne på den udbudte arbejdsopgave er eller vil blive indført en skriftlig formuleret personalepolitik og arbejdsmiljøpolitik. Politikkerne skal fremme arbejdsmiljøet i virksomheden og f.eks. modvirke en eventuel risiko ved nedslidning af medarbejderne på grund af ensidigt gentaget arbejde. Politikkerne skal gælde mindst for den aftalte kontraktperiode.

Leverandøren skal på anmodning dokumentere tilstedeværelsen af personalepolitik og arbejdsmiljøpolitik. Manglende overholdelse af klausulen anses som misligholdelse af kontrakten.

Klausulen kan undlades i udbud der hører under delpolitik for byggeri og anlæg, og vil således typisk mest blive brugt i forbindelse med udbud af kommunale driftsopgaver.

Klausulens krav til personalepolitik og arbejdsmiljøpolitik kan skærpes, såfremt driftsopgaven anses af en størrelse som gør det relevant, f.eks. i forbindelse med virksomhedsoverdragelse af større kommunale driftsopgaver.

Eksempler på krav til politikkerne kan være:

- Indsats i forhold til sygefravær
- Samtaler med langtidssygemeldte
- Medarbejderudviklingssamtaler (MUS)
- Stillingtagen til høj personaleomsætning
- Arbejdspladsvurdering (APV)
- Sikkerhedsudvalg
- Opfølgning på anmeldte arbejdsskader

Der kan i klausulen gøres opmærksom på, at ordregiver efter en konkret vurdering kan hjælpe leverandøren med at sikre, at medarbejderne bliver fastholdt, eksempelvis ved at visitere udsatte medarbejdere til et fleksjob på lavere arbejdstid.

6. Hensigtserklæring vedrørende beskæftigelse af personer fra særlige grupper.

Ordregiver ønsker at fastholde sine aktiveringsmuligheder i overensstemmelse med Lov om aktiv socialpolitik uanset, om opgaven løses af eksterne leverandører.

Leverandøren skal derfor tilstræbe, at stille et antal aktiveringspladser til rådighed i samarbejde med ordregiver. Ved ansættelserne kan ordregiver tilbyde et løntilskud, jævnfør gældende lovgivning.

Hensigtserklæringen kan undlades i udbud der hører under delpolitik for byggeri og anlæg, og vil således typisk mest blive brugt i forbindelse med udbud af kommunale driftsopgaver.

Andre årsager til at undlade hensigtserklæringen kan være, at

- Beskæftigelsen der udløses af klausulen vil være lille og svær at håndtere på baggrund af en lille økonomisk størrelse af opgaven.
- Klausulen vil være uforholdsmæssig svær at leve op til på grund af meget høje og/eller fagspecifikke kompetencer nødvendige for at udføre den pågældende opgave.
- Få eller ingen jobfunktioner indeholdt i de opgaver der er omfattet af udbuddet, som egner sig til de beskrevne særlige grupper.

7. Hensigtserklæring vedrørende elev-, praktik og lærlingepladser.

Ordregiver ønsker at bidrage til, at unge der ønsker det får mulighed for at tage en ungdomsuddannelse med praktikophold.

Leverandøren skal derfor tilstræbe, at der stilles et antal elev-, praktik og lærlingepladser til rådighed som minimum i det tidsrum der udgør kontraktperioden eller perioden for udførelsen af anlægsprojektet.

Hensigtserklæringen kan undlades, såfremt det skønnes at

- Kravet til uddannelsespladser ikke er proportionalt i forhold den økonomiske størrelse af opgaven.
- Uddannelsesperioden der udløses af klausulen vil være lille og svær at håndtere på baggrund af en kort kontraktperiode eller kort tidsrum for anlægsarbejdet.
- Opgavens indhold har et så begrænset fagligt indhold, at det vil være vanskeligt at lade det indgå i et fornuftigt uddannelsesforløb.